

Pistoksast uusi puid ja põõsaid

Oskus puid ja põõsaid pistokstega paljundada kulub ära igale aiahuvilisele.

Kevade hakul on paras aeg piiluda puittaimede paljundamise maailma. Avamaal on üsna lihtne paljundada pistokstega pajusid, pupleid, metsviinapuud, sõstraid, taralõnga, leedreid, kuslapuid, lodjapuid, forsüütiad, kontpuud, ebajasmiiine, enelaid, deutsiaid.

Enamiku lehtpuude ja -põõsaste jaoks on parim aeg pistokste lõikamiseks enne pungade puhkemist.

Okaspuudelt tuleb need võtta aga varakevadel kohe, kui lumi hakkab sulama, et pistoksad saaksid maksimaalselt ära kasutada mullas olevat niiskust.

Pistoksaks nimetatakse üheaas- tasesest võrsest lõigatud kuni 20 cm pikkust puitunud ja vähemalt 3–4 pungaga võrse osa.

Lehtpuupistiku ülemine lõige tehakse ülalpool ülemist pungat 0,5 cm kauguselt.

Alumine lõige tehakse vastavalt sellele, kuidas pungad oksal asetsevad: kui need on vaheldumisi, siis vahetult alumise pungat 45° nur-

ga all; kui vastakuti, siis risti pungapaari alt.

Pistikud torgake mulla sisse poolviltu. Siis jäävad need mulla ülemise õhurikkasse kihti ja juurduvad paremini. Mullast välja jätke üks pung. Juurutuslavale ei tohi paista tugev päike, leidke sellele varjulisem koht. Pistoksi võib juurutada ka potis, kassetis ja kilerullis.

Kõige lihtsam on paljundada paju: oksad tuleb vaid vette pista ja varsti on neil juured küljes. Vett peab regulaarselt vahetama, sest puhtas vees kasvavad juured paremini. Seda lihtsat meetodit võib kasutada kevadest sügiseni.

Okaspuude pistoksi nimetatakse ka talipistikuteks.

Lõigake oksa tipust 7–15 cm pikkused jupid. Jälgige, et alumise otsa jääks veidike vanemat puiduosa. Puhastage pistiku ots umbes 2 cm ulatuses okastest.

Kui muld on lavas või kasvuhoo- nes veel külmunud, saab seni hoida pistoksi niiskes turbas (0° kraadi lähedal). Torgake oksad kolmandiku kuni poole pikkuselt substraati.

Üldiselt juurduvad okaspuude pistoksad kaua. Kiiremini, mõne kuuga võtavad juured alla juga-

AHTI TIIRMAA



Lehtpuupistikud. Ülemine lõige tehke 0,5 cm kauguselt ülemise pungaga pealt. Vaheldumisi pungadega liigil lõigake vahetult alumise pungat 45° nurga all; vastakuti pungade puhul risti pungapaari alt.

puu, elupuu, ebaküpress, tsuuga ja kadakas. Kuuse ja nuluga võib kuluda aga paar aastat. Samas pole see reegel: eelmisel aastal võttis mul harilik kuusk juured alla nelja kuuga.

Soovitan hoida okaspuude pistikuid juurutamiskohas neid liigutamata vähemalt järgmise kevadeni.

Need puud-põõsad, mis võtavad hõlpsalt juured alla, võib kohe mulda juurduma panna: pajud, sõstrad, metsviinapuud, kontpuud, enelad.

Kasvustimulaatorit soovitan oma kogemuste põhjal kasutada aga näiteks aroonia, ebaküdoonia, pärna, kuslapuu, ebajasmiiini ja kukerpuu puhul. Pistoksi hoidke lahuses mõni tund.

Lisaks müügil olevatele preparaatidele võib kasutada ka C-vitamiini lahust või pajuokstest tehtud leotist.



Okaspuu pistoksad (vasakult): harilik elupuu 'Columna', kanada kuusk 'Conica', hiibapuu, jaapani nulg.